

Naštěstí „jenom“ usnesení?

eFocus

Čas od času dostanu otázku, zda mně mrzí, že již nepůsobím u Ústavního soudu. Doposud jsem odpovídal v tom duchu, že v nejlepším je nutno přestat, či že je frajeřinou umět včas odejít. Poté, kdy mi bylo doručeno usnesení Ústavního soudu ze dne 2. 12. 2015 sp. zn. I. ÚS 2355/2015, mohu dodat, že bych tam nemohl být ve své kůži.

Dilema, které bych musel řešit, typologicky navazuje na problém soudce, který má hlasovat v senátu, ač je přesvědčen o tom, že věc má rozhodnout pouze soudce zpravodaj.

„Jako první se naskýtá otázka, jak má postupovat soudce, který je podle rozvrhu práce členem senátu pro konkrétní věc, za situace, kdy soudce zpravodaj trvá na stanovisku, že návrh je zjevně neopodstatněný, zatímco soudce - člen senátu jej pokládá za návrh podaný kupříkladu někým zjevně neoprávněným.

Z naznačeného zorného úhlu se pak nabízí i varianta, že moje hlasování pro výrok nemá oporu v zákoně o Ústavním soudu a že jsem zákonným soudcem vůbec nebyl. Ježto však většinově senát dospěl k závěru, že návrh je zjevně neopodstatněný a zabýval se jím meritorně, jedná se ve svých formálních důsledcích o rozhodnutí senátní, a tudíž s přimhouřením očí nad tím, zda kolegové na mne mohli transferre více práv, než sami habebant, chápu se možnosti uplatnit odlišné stanovisko, byť i bych je v případě odmítnutí návrhu soudcem zpravodajem neměl.“

Ve věci sp. zn. I. ÚS 2355/2015 by situace byla ještě složitější.

...

Jednalo se o tvrzený jiný zásah orgánů činných v trestním řízení.

V 21. odstavci usnesení z 2. 12. 2015 sp. zn. I. ÚS 2355/15 se dočteme, že je otázkou, zda se proti stěžovateli definovanému zásahu orgánu veřejné moci nedalo brojit např. žalobou podanou dle § 82 soudního řádu správního, dle něhož "každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný" (tzv. zásahová žaloba), jinými slovy zda stěžovatelé vůbec vyčerpali všechny opravné prostředky dle § 75 odst. 1 zákona o Ústavním soudu."

Přiznám se, že bych se předně neztotožnil se závěrem, že Ústavní soud by měl odůvodňovat své usnesení či nález v tázacím způsobu, neboť klást řečnické či jiné otázky přísluší spíše účastníkům, kteří se dovolávají jeho rozhodnutí, eventuálně disentujícím soudcům.

Požaduje-li I. senát Ústavního soudu v prosincovém složení odpověď na jím nastíněnou otázku, pak si dovolím lapidárně říci, že pokud stěžovatelé nevyčerpali všechny opravné prostředky, měl soudce zpravodaj nalézt odvahu rozhodnout o ústavních stížnostech sám.

Jak bych se zachoval, kdybych byl postaven do situace, že bych měl o této části odůvodnění hlasovat v senátu a to za situace, že bych chtěl navíc spojeným ústavním stížnostem vyhovět?

Dilema je to těžké.

Jako první varianta se nabízí hlasovat proti odmítnutí, a tím proměnit usnesení v zamítavý nálezn. Toto řešení by však znamenalo, že by se závazným náleznem, přijatým v poměru 2:1, přesunula agenda jiného zásahu orgánu činného v trestním řízení do správního soudnictví.

Jak je to možné, že na tento „nápad“ za dobu, co správní soudnictví existuje, ještě nikdo nepřišel?

Neexistuje snad judikatura Ústavního soudu, z níž je patrné, že o takovéto subsidiaritě nebylo uvažováno?

A jsme u varianty druhé.

Aby bylo zabráněno pohromě pro správní soudnictví, bylo by třeba obětovat konkrétní stěžovatele a říci si, že je to „jenom“ nezávazné usnesení.

Při volbě druhého zla, přičemž subjektivně jsem spíše pro – i z hlediska slibu soudce Ústavního soudu – názor, že zla horšího, bych si alespoň neodpustil dissent k odůvodnění. V souzené věci však nejde o opuštěnou hlemýždí ulitu...

...

Čeho bych si v dissentu všimnul?

Ústavní stížnosti napadaly v srpnu 2015, v mezidobí byla Ústavnímu soudu doručena dvě doplnění. Ani o jednom z nich se usnesení nezmiňuje, druhé došlo 3. 12. 2015, přičemž usnesení je datováno dnem 2. 12. 2015 a do datové schránky právního zástupce stěžovatelky bylo doručeno až 30. 12. 2015.

Ústavní soud si ani nevyžádal vyjádření účastníků a přesto od stolu dovodil, že jiný zásah už netrvá.

Ústavní soud nezmínil v usnesení ani stanovisko České advokátní komory, jež mu bylo v doplňujícím podání zasláno.

Mám si vykládat právní větu „*zásah orgánu veřejné moci napadený ústavní stížností musí být bezprostřední a přítomný, neboť v opačném případě by se přezkum a následné rozhodování Ústavního soudu stalo čistě akademickým*“ tak, že pro úspěšnost ústavní stížnosti by stěžovatel měl poslední facku dostat ještě v jednacích síních na adrese Brno, Joštova 8?

Paradoxně na deskách spisu III. ÚS 2356/15 před spojením se spisem I. ÚS 2355/15 bylo 1. září 2015, kdy do něj bylo nahlíženo, napsáno „spěchá“...

Usnesení citovaná v tomto textu doporučuji čtenáři k prostudování.

Zcela nesouvisle mi naskočila věta z Kaizlovy recenze I. svazku Ottova slovníku naučného v Atheneu:

„*Namísto nadšených diletantů dovedeme postavit střízlivé odborníky*“...

JUDr. PhDr. Stanislav Balík,
advokát, bývalý soudce Ústavního soudu

Názor byl publikován v rámci vydání EPRAVO.CZ Digital - únor 2016.

Nové číslo EPRAVO.CZ Digital si můžete stáhnout **ZDARMA na App Store, Google Play a Windows Store**, a to přímo z Vašeho tabletu či chytrého telefonu. Pokud máte již aplikaci staženou, postačí si stáhnout pouze nové vydání. Využít můžete také webový archiv starších čísel na adrese tablet.epravo.cz.

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nebezpečný návrh novely zákona aneb Cesta do pekel je dlážděna těmi nejlepšími úmysly. Actio popularis – dobrý sluha, ale špatný pán](#)

- [Třpyt a bída DPP](#)
- [Lesk a bída klouzavého mandátu](#)
- [GDPR pro samostatné advokáty](#)
- [GDPR kontra zásada veřejnosti](#)
- [Proboha, nepohrávejme si s myšlenkou na zrušení Senátu – aneb I každý populismus musí mít svou mez.](#)
- [Proč máme málo soudců-mužů? Není to diskriminace?](#)
- [Zpověď týraného dyslekticko-dysgrafického autisty](#)
- [Právo stále bují aneb Právní život](#)
- [Glejt pro podpantofelníka](#)
- [Léto versus generátor spisů aneb Právní život](#)